GAZETA
KUJAWSKA
ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok II. Nr. 38 (337) Włocławek, sobota niedziela 15/16 lutego 1947 roku. Cena 3 złote

## Niech serca uderzą

*Dzisiejszy numer naszego pisma poświęcony jest akcji Pomocy Zimowej.*

*Czynimy to w zrozumieniu potrzeb jakie istnieją na terenie naszego powiatu oraz na skutek pewnego oziębienia serc ludzkich, oziębienia odczuwanego od pewnego czasu.*

*Włocławek i powiat włocławski są znane z ofiarności i serdecznego wczuwania się w nędzę i niedolę bliźniego. Każda łza sieroty, prośba biedy ludzkiej głęboko wżerała się w serca ludzkie, ożywiała je i budziła uczucie miłosierdzia.*

*Ostatnio jednak serca nasze jakby zostały pokryte grubą powłoką lodową, która przejmującym mroźnym chłodem zabiła nasze uczucia.*

*Mógłby ktoś pomyśleć, że nie oziębienie uczuć, nie zobojętnienie na niedolę ludzką jest przyczyną zmniejszenia się ofiarności, ale warunki materialne w okresie ciężkiej zimy stały się powodem ciszy, jaka zapanowała w sercach naszych.*

*Tak by zdawało się, gdybyśmy tylko pobieżnie i mimochodem spojrzeli na warunki naszego bytowania.*

*Gdy jednak głębiej zastanowimy się i dokładniej zaobserwujemy życie w ostatnim okresie, to dojdziemy do wręcz przeciwnego wniosku potwierdzającego całkowicie nasze twierdzenie.*

*Serca ludzkie zostały pokryte lodem.*

*Wejdźmy do pierwszej lepszej sali balowej i przeliczmy kasy bufetowe, zajrzyjmy do paszteciarni czy restauracji, przyjrzyjmy się rachunkom, wpadnijmy na uroczystości rodzinne, jak chrzciny, wesela i imieniny, spójrzmy na stypy pogrzebowe, a wówczas stwierdzimy, że wszędzie wydano pieniędzy wiele, że stoły uginają się pod ciężarem jadła przeróżnego, że ludzie bawią się i są z życia zadowoleni.*

*Ani u mnie, ani też u nikogo innego nie powstaje myśl, aby przeszkadzać godziwym rozrywkom, aby wzywać do wielkich postów i umartwień, aby zabraniać zabaw czy też uczęszczań do restauracji. Wszystko istnieje po to, by człowiek mógł z tego skorzystać.*

*Jeżeli jednak niezliczone szeregi osób potrafią w ciągu jednego wieczoru wydać po 1000 zł., dlaczego nie stać ich na to, aby dorzuciły jeszcze 100 zł. i przeznaczyły je dla nędzy ludzkiej?*

*Jeżeli gospodyni domu w czasie uroczystości rodzinnej wyda na przyjęcie miłych gości 5000 zł., dlaczego nie dorzuci 500 zł., aby ogrzać mieszkanie sieroty, czy też chorej matki?*

*Takie pytania nasuwają się same i zastanawiają każdego.*

*A przecież należy dodać, że na wsi miłosierdzie jest jeszcze łatwiejsze do wyonania, aniżeli w mieście. Miasto posiada najróżnorodniejsze potrzeby i stara się je zaspokoić. Odbywa się to zaspokojenie za pośrednictwem pieniądza ciężko zapracowanego.*

*Wieś natomiast ma możność składania ofiar w naturaliach. Wprawdzie i te ziemniaki czy żyto nie spadły z nieba i sporo pracy i kłopotu i zabiegów kosztowały zanim je zgromadzono, ale żadnego uszczerbku nie uczyni to gospodarzowi, jeżeli zaofiaruje koszyk kartofli czy kwartę grochu, parę łyżek mąki czy garść ziarna. Zdawałoby się, że taka ofiara nie wiele znaczy, ale gdyby policzyć w powiecie wszystkie gospodarstwa rolne to z pewnością cały olbrzymi magazyn zostałby ofiarami zapełniony.*

*Sądzimy, żeśmy się wszyscy dobrze zrozumieli.*

*Czas najwyższy by lody roztajały i odpłynęły z serc naszych. Czas najwyższy, by znów serca każdego mieszkańca i każdej mieszkanki Kujaw uderzyły silnie i ukochały tak jak dawniej biednych, pragnących i łaknących, otarły łzy dziecięce i przytuliły do siebie szczerze, ochoczo i miłosiernie tych, co płaczą i cierpią.*

*A. Turczynowicz*

# Z Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK (obsł. wł.). Na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa omawiano sprawę utworzenia sił zbrojnych Narodów Zjednoczonych.

W czasie debaty przyjęto wniosek Wielkiej Brytanii powierzenia opracowania tej sprawy specjalnej podkomisji, która by przedstawiła plan organizacji tych sił do dnia 30 kwietnia roku bieżącego.

Za wnioskiem wypowiedziało się 9 delegatów. Delegaci Związku Radzieckiego oraz Polski wstrzymali się od głosowania.

Delegat Stanów Zjednoczonych wyraził specjalne uznanie delegatowi Związku Radzieckiego za to, że nie skorzystał on z przysługującego mu prawa veta.

## Hoover w Wiedniu

WIEDEŃ (obsł. wł.). Były prezydent Stanów Zjednoczonych Herbert Hoover przebywający obecnie w Wiedniu odbył dłuższą konferencję z premierem austriackim Figlem, z którym omówił sprawy gospodarcze i sytuację w Austrii.

Hoover przyrzekł udzielić jak najdalej idącej pomocy Austrii, która odczuwa dotkliwie liczne braki w dziedzinie gospodarczej.

## Anglia o amnestii w Polsce

LONDYN (obsł. wł.). Zapowiedź amnestii w Polsce wywołała w całej Anglii duże zadowolenie.

Opinia uważa, że akt ten przyczyni się do dalszego utrwalenia pokojowej pracy i skłoni wielu Polaków przebywających jeszcze za granicą do powrotu do kraju.

## Z procesu Fischera

WARSZAWA (obsł. wł.). W dniu wczorajszym tłumy publiczności przybyły na salę posiedzeń Sądu, aby wysłuchać przemówień obrońców Fiszera, Daumego, Meisingera.

Sesja jednak została odwołana z powodu choroby jednego z sędziów.

Dotychczas procesowi temu przysłuchiwało się 49 tysięcy osób.

Dotychczasowy protokół sprawy obejmuje 2639 stron maszynopisu.

## Przyjęcie w ambasadzie Jugosławii

PARYŻ (obsł. wł.). W ambasadzie jugosłowiańskiej, w związku z podpisaniem traktatu pokojowego odbyło się uroczyste przyjęcie, na którym byli obecni między innymi minister spraw zagranicznych Polski Zygmunt Modzelewski, i ambasador Polski Skrzeszewski. Z ramienia Związku Radzieckiego zaś ambasador Bogomołow.

## Z posiedzenia zastępców ministrów

LONDYN (obsł. wł.). Na posiedzeniu zastępców ministrów spraw zagranicznych wielkich mocarstw uzgodniono już wszystkie poglądy na sprawę traktatu pokojowego z Niemcami.

Obecnie zastępcy ministrów zajmą się zaleceniami związanymi z procedurą zbliżającej się konferencji w Moskwie.

## Ubolewanie rządu

RZYM (obsł. wł.). W związku z dokonywanym zamachem na generała amerykańskiego w Pola przez Włoszkę, premier włoski wyraził ubolewanie pod adresem rządu Stanów Zjednoczonych. W piśmie swoim zaznaczył premier, że rząd włoski nie może być odpowiedzialny z odruchu narodu, spowodowane decyzjami mocarstw.

## Bidault na czele delegacji

PARYŻ (obsł. wł.). Na czele delegacji francuskiej, która uda się do Moskwy stanie minister spraw zagranicznych Bidault, oraz jego zastępca.

W najbliższym czasie odbędzie się debata w izbie deputowanych na temat polityki zagranicznej, w czasie której zostaną uzgodnione poglądy na sprawy polityki i wskazane wytyczne dla delegacji.

## Czterogodzinny strajk

PARYŻ (obsł. wł.). W Paryżu odbył się czterogodzinny strajk pracowników instytucji użyteczności publicznej, jak metro, poczta, szkoły itp.

Strajkujący przez strajk ten podkreślili swoją solidarność ze strajkującymi zecerami oraz pracownikami drukarni.

## Nastroje w Belgradzie

BELGRAD PAP. Dzień podpisania traktatów pokojowych przeszedł spokojnie w Belgradzie. Nie było żadnych manifestacji. Jugosłowianie nie utracili jednak nadziei, iż nadejdzie dzień, w którym mniejszości słoweńska i kroacka w Krainie Julijskiej wejdą w skład jugosłowiańskiej wspólnoty narodów.

Wiadomość o zajściu w Rzymie, podczas którego został napadnięty przedstawiciel Jugosławii i sprofanowany sztandar Jugosławii, wywołała nieslychane oburzenie w Belgradzie.

Zdaniem jugosłowiańskich kół miarodajnych, zajście zostało wywołane przez elementy faszystowskie we Włoszech.

## Milion 460 tysięcy

BRUKSELA (obsł. wł.). Rozmowy brytyjsko-belgijskie na tematy handlowe dobiegają końca.

Belgia zamierza w najbliższym czasie dokonać zakupu sprzętu lotniczego w Anglii na sumę 1 miliona 460 tysięcy franków.

# Pierwsze wyniki ograniczeń

LONDYN (obsł. wł.). Ograniczenia przeprowadzone w Anglii dały już pierwsze pozytywne wyniki.

Naskutek ograniczenia zużycia prądu, elektrownie angielskie oszczędziły 78 tysięcy ton węgla.

Sprawa ta nie rozwiązuje jednak sytuacji i w dalszym ciągu kryzys trwa.

Prezydent Truman oświadczył, że Anglii jest potrzebna natychmiastowa pomoc. Byłaby ona możliwa tylko w tym wypadku, gdyby wszystkie znajdujące się w drodze transporty skierować zamiast do miejsca przeznaczenia do Anglii.

Niemniej prezydent Truman zaznaczył, że rzecz taka byłaby możliwa jedynie w wypadku, gdyby państwa zainteresowane wyraziły na to swoją zgodę.

## Pogrzeb dziennikarza

PARYŻ PAP. Z Hanoi donoszą, że odbył się tam uroczysty pogrzeb z udziałem licznych przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych, korespondenta „Associated Press" Michel Motschena, rannego śmiertelnie podczas wykonywania obowiązków dziennikarskich na terenie toczących się obecnie walk. Zmarłemu oddał honory oddział wojska.

## 40 milionów na odbudowę zabytków

WROCŁAW PAP. Trzyletni plan odbudowy, który zakresem swego działania obejmuje wszystkie dziedziny życia w Polsce, w roku bieżącym przewiduje m. in. odbudowę i konserwację bezcennych zabytków polskości z epoki piastowskiej na Dolnym Śląsku, przeznaczając na ten cel około 40 mil. złotych.

W ramach tego budżetu przewidziana jest we Wrocławiu odbudowa całego szeregu obiektów, m. in. gotyckiej katedry z XIII wieku, kościoła Panny Marii na Piasku, ufundowanego przez żonę Piotra Własta — Marię oraz syna jej Świątopełka i kościół Marii Magdaleny. W tym ostatnim kościele główny nacisk położony jest na rekonstrukcję wieży frontowej, zawalonej od strony północnej niemal do fundamentów.

Ponadto prace konserwatorskie obejmą jeszcze kilkanaście innych budowli, wśród nich także piękny barokowy gmach Biblioteki Uniwersyteckiej i szereg kamienic staromiejskich z XVI—XVIII wieku.

W roku bieżącym w pracach konserwatorskich w szerszym niż dotąd zakresie uwzględnione zostaną potrzeby prowincji, gdzie uwaga skoncentruje się głównie na rekonstrukcji i zabezpieczeniu rozrzuconych po terenie Dolnego Śląska zamków piastowskich.

# Marszałek Michał Żymierski

Minister Obrony Narodowej i Naczelny Dowódca Wojska Polskiego urodził się w 1890 w Krakowie w rodzinie konduktora kolejowego. Dziad Marszałka był weteranem Powstania Styczniowego.

Już w gimnazjum Michał Żymierski rozpoczyna tajną działalność niepodległościową. Studiując na Wydziale Prawa i Ekonomii U. J. prowadzi ją dalej. Kończy kursy oficerskie — zostaje instruktorem i szkoli kadry wojskowe do walki o Polskę. Całą wojnę światową spędza na froncie w Legionach. Mianowany kapitanem Pierwszej Brygady Legionów wykazuje niezwykłe męstwo i wybitne zdolności. W bitwie pod Laskami prowadzi osobiście trzy ataki na bagnety i zostaje ciężko ranny.

W styczniu 1917 w stopniu podpułkownika dowodzi Drugą Brygadą Legionów.

Organizuje spisek przeciwko Niemcom i w 1918 r. prowadzi pułk w bitwie z Niemcami pod Kaniowem. Karta wojny 1919—1920 przynoszą mu stopień pułkownika, krzyż Virtuti Militari i wiele innych odznaczeń.

Od 1920 r. do 1924 r. studiuje w Paryżu w Wyższej Szkole Wojennej, a po powrocie gen. Sikorski mianuje go zastępcą szefa administracji w armii.

W listopadzie tegoż roku Michał Żymierski zostaje mianowany generałem brygady. Po przewrocie majowym — przeciwstawia się sanacji, zostaje aresztowany wraz z czterema innymi generałami i w rezultacie oszczerczego procesu skazany na 5 lat więzienia.

Po odzyskaniu wolności studiuje we Francji i przed wojną powraca do kraju. Jego plan stworzenia armii rezerwowej dla obrony stolicy został odrzucony przez sanacyjne dowództwo. Generał Żymierski staje do walki podziemnej i wstępuje w szeregi Armii Ludowej. Na pierwszym tajnym posiedzeniu KRN zostaje mianowany Naczelnym Dowódcą A. L. Pod nazwiskiem „Generała Roli" kieruje nieubłaganą walką partyzancką. Imię jego staje się postrachem dla niemieckich okupantów.

W lipcu 1944 r., po wydaniu Dekretu o Utworzeniu Odrodzonego Wojska Polskiego, na jego czele staje owczesny generał broni Michał Rola-Żymierski. Pod jego dowództwem Wojsko Polskie przechodzi wspaniały szlak zwycięstw i chwały i wkracza do Berlina.

Naczelny Dowódca w najtrudniejszych chwilach był razem z żołnierzami. W uznaniu olbrzymich zasług, KRN mianowała go 3 maja 1945 r. Marszałkiem Polski.

Na piersiach Marszałka widnieją dwa najwyższe odznaczenia polskie. Wielki Krzyż Virtuti Militari i Krzyż Grunwaldu I Klasy, a ponadto najwyższe odznaczenie wojskowe radzieckie — Order Zwycięstwa i wysokie odznaczenie amerykańskie — Wielka Komandoria Legii Zasługi.

## Bunt więźniów

LONDYN PAP. Jak donosi agencja Reutera, w więzieniu w Rangunie wybuchł bunt więźniów. Więźniowie, którzy usiłowali zbiec, zaatakowali straż, która oddała kilka strzałów do zbuntowanych. 7 więźniów zostało zabitych, około 20 odniosło rany.

## Prezydent R. P. ofiarował 50.000 zł. na żłobek

WARSZAWA PAP. W czasie składania w Belwederze życzeń przez przedstawicieli społeczeństwa delegacja Społeczno Obywatelskiej Ligi Kobiet w Łowiczu zwróciła się do Pana Prezydenta z prośbą o pomoc dla miejscowego żłóbka. Pan Prezydent polecił wyasygnować na ten cel 50.000 zł.

## Czy wiecie, że

✠ Na Podkarpaciu ukazały się duże ilości wilków, które napadają na ludzi.

✠ Astronom brytyjski . Spencer zastosował pociski rakietowe do fotografowania widma słonecznego.

✠ Ruch turystyczny do Polski w roku 1947 będzie bardzo ożywiony. Między innymi przybędą Hindusi.

✠ 30 skrzyń zbiorów historycznych chciał wywieść z Polski pewien osobnik, którego zatrzymano na granicy.

✠ Ładunek do podminowania wyspy Helgoland waży 6700 ton. Wybuch nastąpi w dniu 31 marca.

✠ W miejscowości Kensberg norwescy robotnicy natrafili na sztabę srebra wagi 60 kg.

✠ Ojciec przyjaciółki Hitlera Ewy Braun stanie wkrótce przed izbą denazyfikacyjną.

✠ Uczeni radzieccy odkryli na pustyni Gobi wykopaliska największych zwierząt ziemskich dinosaurów.

✠ Na Ogólnopolskich Mistrzostwach ZHP w Szczyrku prawie wszystkie pierwsze miejsca zajął 16-letni narciarz Antoni Wieczorek.

✠ Ameryka stara się rozszerzyć swoje bazy wojskowe w Islandii i Grendladii.

✠ Znany przed wojną aktor Samborski po wyroku wydanym w Polsce naskutek jego działalności w okresie okupacji został wydalony z z jednego z teatrów w Brazylii.

✠ Szerokie zastosowanie w lotnictwie radzieckim mają samoloty rakietowe.

✠ 58 tysięcy żołnierzy polskich przebywa jeszcze w Anglii.

✠ Na ulicach Jerozolimy wojskowe władze brytyjskie wybudowały liczne bunkry i zasieki drutu kolczastego.

✠ Rząd fiński odwołał swego przedstawiciela dyplomatycznego z Madrytu.

✠ Niemieccy zamachowcy rozrzucili ostatnio ulotki ze skrótem HIUF, co ma oznaczać „Hitler ist unser Führer".

✠ 30 procent oziminy wymarzło naskutek ostatniej fali mrozów w Polsce.

✠ 5 milionów robotników przerwało pracę w Anglii naskutek ostatnio wydanych zarządzeń.

✠ Admiralicja brytyjska ujawniła, że w czasie wojny zastosowano promienie nadczerwone, które pełniły rolę sygnalizacyjną. (c.)

## Oświadczenie wicepremiera Indii

LONDYN PAP. Agencja Reutera donosi z New Delhi, iż podczas dyskusji w indyjskim zgromadzeniu ustawodawczym wicepremier rządu tymczasowego Pandit Nehru oświadczył, iż w związku z zaleceniem ONZ wycofania przedstawicieli dyplomatycznych z Hiszpanii, żadna akcja ze strony rządu indyjskiego nie jest wymagana. Indie nie posiadają przedstawiciela dyplomatycznego w Hiszpanii i nie zamierzają wysłać ambasadora, dopóki w Hiszpanii nie nastąpi zmiana warunków politycznych.

Premier Nehru oświadczył również, iż nie może stwierdzić, czy większość ludności kolonii portugalskich na zachodnim wybrzeżu Indii — Goa, Daman, Dio — pragnie połączenia z Indiami na podstawie nowej konstytucji.

# Warsztat pracy dla najuboższych

KATOWICE PAP. Poza wielostronną pomocą doraźną, udzielaną najuboższej ludności województwa w formie dożywiania w kuchniach ludowych, rozdawnictwa odzieży, kolonii dla sierot i opieki nad matką i dzieckiem, Woj. Komitet Opieki Społecznej w Katowicach przystąpił do akcji, mającej na celu zapewnienie podopiecznym o pewnych zdolnościach do pracy, dochodów stałych przez zatrudnienie ich w warsztatach pracy, zorganizowanych w oparciu o środki finansowe komitetu. W tym celu utworzono w miastach województwa, jak Bielsku, Niemodlinie, Grodkowie, Pyskowicach i Gliwicach szereg warsztatów krawieckich, szewskich i bieliźniarskich.

W Kędzierzynie zorganizowano pracownię przemysłu ludowego", w której znalazło dotychczas zatrudnienie 75 osób.

W chwili obecnej WKOS przystąpił do organizowania podopiecznych w zrzeszenia pod nazwą „Opieka". Zadaniem zrzeszeń będzie stopniowe usamodzielnianie gospodarcze członków zdolnych do pracy, tworzenie warsztatów pracy, spółdzielni itp.

## Mrozy trwają

LONDYN (obsł. wł.). Według dalszych zapowiedzi instytutów meteorologicznych, mrozy w Europie trwać będą w dalszym ciągu i nie należy spodziewać się szybkiego ich zakończenia.

## 150.000 pasażerów

ZAKOPANE PAP. W roku 1946 osiągnięto rekordową liczbę 142.000 pasażerów, przewiezionych kolejką linową na Kasprowy Wierch. Maksymalną frekwencję zanotowano w sierpniu (28.500 osób). W r. 1938 z kolejki skorzystało ogółem — 92.000 pasażerów, wzrost frekwencji pasażerów wynosi więc ponad 50%.

W końcu tego miesiąca przypada 11 rocznica istnienia kolejki, uruchomionej dnia 22 lutego 1936 r. Kolejka linowa na Kasprowy Wierch jest 3-cia w Europie pod względem długości trasy, 5-ta zaś pod względem różnicy wzniesień, dochodzącej blisko 1.000 mtr.

# Sprawa Palestyny

LONDYN (obsł. wł.). W dalszym ciągu debaty nad sprawami Palestyny rząd brytyjski wysłuchał sprawozdania ministra spraw zagranicznych Bevina.

Jak wiemy zagadnienia te napotykają na szereg trudności wobec zdecydowanych sprzeciwów zarówno ze strony Arabów jak i Agencji Żydowskiej.

Rozmowy z przedstawicielami obu stron zostaną przeprowadzone w najbliższym czasie.

# Krwawy napad bandytów

W Lubrańcu onegdaj dokonano niezwykle zuchwałego napadu bandyckiego.

W godzinach popołudniowych do kierownika P.C.H. zgłosili się uzbrojeni bandyci, żądając wydania pieniędzy. Ponieważ kierownik Szulc w'ę kszość pieniędzy przekazał buchalterowi Więcławskiemu, bandyci zmusili Szulca do udania się z nimi do mieszkania buchaltera, który był sublokatorem restauratorki Lewandowskiej Marii.

W restauracji w tym czasie znajdowało się kilka osób, a wśród nich członek PPR Józef Adamczewski oraz syn Lewandowskiej Henryk.

Henryk Lewandowski, widząc skierowaną do siebie broń, wyrwał pistolet jednemu z bandytów a z pomocą mu przyszedł Adamczewski.

Padły strzały, co widząc stojący na posterunku przed restauracją bandyta skierował ogień z automatu przez okno zabijając Lewandowską i Adamczewskiego.

Henryk Lewandowski został ranny. Jeden z uciekających bandytów zabił bufetową, siostrzenicę Lewandowskiej.

Bandyci pozostawili kwit w którym kwitują odbiór 80 tysięcy złotych pobranych „na cele walki z Bezpieczeństwem". Pod pokwitowaniem umieszczono pieczątkę z orłem polskim z koroną, dokoła którego widnieje napis: „Organizacja podziemna NSZ komórka Nr. 7. Kwit podpisany jest pseudonimem „Ryś".

Tak się przedstawia stan faktyczny.

Posterunki Milicji Obywatelskiej wszczęły energiczny pościg, który trwa.

Jest to pierwszy i oby ostatni mord o tak potwornym charakterze na terenie naszego powiatu. Świadczy on o zwyrodnieniu niektórych jednostek, które nie wahają się pod płaszczykiem walki ideologicznej dokonywać krwawych zbrodni na ludziach niewinnych.

Władze Bezpieczeństwa, które podjęły energiczne kroki, niewątpliwie w najbliższym czasie pochwycą sprawców mordu, którzy staną przed obliczem sprawiedliwości.

# RYTM KUJAW

## Pomóżmy im

Jakżeż często ludzie nie rozumieją biedy, o ile sami jej nie doznają. A nawet w tych wypadkach, gdy jej doznali łatwo zapominają o tym, co przeżyli i w stosunku do swoich bliźnich są obojętni.

Po ostatniej; straszliwej wojnie, po okresie krwawej okupacji setki tysięcy ludzi na terenie całej Polski doznało zniszczeń.

Wielu z nich utraciło tych, którzy byli opiekunami i pracą swoją zabezpieczali im byt. Ojcowie ich, bracia, synowie stanęli w szeregach oddziałów polskich składając życie w ofierze dla sprawy ojczystej.

Szli do walki ufni, że nawet w wypadku ich śmierci nie zapomnimy o tych, których pozostawili w domu, że zaopiekujemy się rodzinami ich jak bracia.

Dlatego dzisiaj nie wolno nam patrzeć obojętnie na tych, którzy znajdują się w nędzy, nie wolno nam obojętnie przechodzić koło braci i sióstr, cierpiących głód i niedostatek.

Pamiętać musimy o Akcji Pomocy Zimowej; pamiętać musimy o konieczności przyjścia z pomocą potrzebującym.

Nie jest to z naszej strony żadna ofiara, lub dobrodziejstwo.

Jest to obowiązek każdego obywatela i Polaka!

*Powiatowy Komitet Pomocy Zimowej*

DLA BLIŹNICH.

W październiku roku ubiegłego na terenie naszego powiatu podjęto, zgodnie z zaleceniem Ministerstwa Opieki Społecznej, przystąpiono do zorganizowania Akcji Pomocy Zimowej.

Utworzono 19 komitetów terenowych, gdzie podjęto pracę, która dała dobre wyniki.

Okazuje się jednak, że nie wszędzie jeszcze ludzie rozumieją doniosłość tej akcji.

Z zestawienia liczbowego wynika, że np. gmina Piaski, licząca 40 gromad zebrała w naturaliach i w pieniądzach sumę 78.195 złotych, podczas gdy gmina Śmiłowice, mając 42 gromady zebrały złotych... 2.270.

W wykazie, który mamy przed sobą brak jeszcze wyników z Lubienia, który nie nadesłał sprawozdania.

Wobec tych niedociągnięć nasuwa się konieczność wzmożenia akcji pod koniec tego tak ciężkiego dla potrzebujących okresu.

Powiatowy Komitet Pomocy Zimowej prowadzi prace intensywna i zasługująca na uznanie. Całe społeczeństwo winno mu przyjść z pomocą, musi dokonać tego wysiłku.

Ze sprawozdań wynika, że dotychczas z terenu powiatu zebrano w gotówce i naturaliach łącznie złotych 323.248,79.—.

Kwoty te zużytkowano na udzielenie pomocy podopiecznym, których liczba wynosi 3739 osób.

Dalsza akcja jest konieczna, gdyż wielu jeszcze odczuwa brak najniezbędniejszych rzeczy.

Powiatowy Komitet Pomocy Zimowej prowadzi żmudną i nieprzerwaną pracę.

Olbrzymim zadaniem jest akcja dożywiania prowadzona przez kuchnie ludowe.

We wszystkich tych wysiłkach potrzebna jest współpraca ze społeczeństwem. (c.)

# Rzeczy ciekawe

*POKUTNICY.*

*Znane są wszystkim przynajmniej z opisów Kordyliery. Osobliwością tych gór są znajdujące się na wysokości od trzech i pół do 5 tysięcy metrów głębokie wyżłobienia, wśród których wznoszą się dziwaczne, wymodelowane przez wichry górskie i mróz figury lodowe.*

*Wysokość ich dochodzi do trzech i pół metra. Ludność okoliczna zwie je z hiszpańska penitentes, co znaczy pokutnicy.*

*Postacie te stoją obok siebie na zboczach górskich na olbrzymich nieraz przestrzeniach. Szczególnie silne wrażenie sprawiają one przy świetle księżyca przybierając kształty niemal fantastyczne.*

*Do powstania ich przyczynia się szereg okoliczności, a mianowicie: rozrzedzenie powietrza, promieniowanie ciepła słonecznego w suchej przestrzeni, silne parowanie nagłe zmiany temperatury oraz wiatry. (c.)*

*PODRÓŻ NA... KSIĘŻYC.*

*W jednym z numerów amerykańskiego pisma „New York Herald Tribune" znajdujemy wypowiedzi uczonego amerykańskiego na temat podróży na księżyc.*

*Uczony ten opracował plan budowy statku międzyplanetarnego, którego szybkość doszłaby w momencie szczytowym do 240 tysięcy kilometrów na godzinę. W pewnym momencie wybuchy złagodziłyby siłę uderzenia przy opadaniu, co dałoby możność uniknięcia wstrząsów.*

*Trudność przedstawia natomiast konieczność zabrania wielkiej ilości paliwa, co doprowadziłoby wagę pocisku powyżej 20 tysięcy ton.*

*Sprawę paliwa uczony chce rozwiązać przez zastosowanie energii atomowej, eliminując szkodliwość jej działania.*

*Kto wie co przyniesie najbliższa przyszłość? (c.)*



# Śmiertelne sekundy

22 stycznia 1918 roku francuski transportowiec przybrzeżny „Drome" wyruszył z Tulonu do Marsylii z ładunkiem materiałów popędowych dla motorówek i statków, patrolujących po morzu Śródziemnym.

O godz. 5.45 rano okręt wstrząsnął się. Usłyszano wybuch. Po chwili przedni pokład stanął w płomieniach.

Drugi wybuch. Tym razem mina podwodna rozpruwa ściany cysterny, z których wylewa się benzyna.

Ponad morzem wykwitły bukiety płomieni. Wysokość ich dochodzi stu metrów.

Tylne i przednie wyniesienia okrętu zostały zerwane. Buchnęły kłęby dymu gryzącego, zmieszanego z parą, duszącego i oślepiającego. Dym tłoczy się w gardła i tamuje oddech. Języki ognia pełzają po wejściach do kajut załogi — wychylają się z otworów na spodzie okrętu.

Okręt-pochodnia pochylił się na lewy bok.

Nagle przychodzi wielka fala. Zmiotła mostek kapitański, oczyściła pokład. „Drome" pochylił się na lewo i zatonął.

Wszystko to od chwili wybuchu miny trwało 20 sekund...

Dzieje jednej trzeciej części minuty. Dzieje bohaterskie i tragiczne zarazem.

„Skutek wybuchu był taki — oświadcza kapitan okrętu Allaire — iż zdawało się, że okręt nagle podniósł się o kilka metrów w górę. Potem, po opadnięciu, okręt jak by się przełamał we dwoje. Tył i przód były już pod wodą.

A tymczasem morze płonęło... Był to jakiś piekielny bal dwóch nagle pogodzonych żywiołów ognia i wody, we wspólnym okropnym przymierzu przeciw człowiekowi.

W ciągu 20 sekund niepodobna było zorganizować ratunku. Zdołano opuścić na morze zaledwie dwie szalupy. Dokonał tego podoficer Mevel. Zmiotła go jednak z okrętu fala w chwili, kiedy chciał opuścić dalsze łodzie".

Kapitan Allaire, zmieciony także ze swego mostku przez falę, znalazł się na morzu wśród płomieni. Materiały pędne, wiezione do Marsylii, rozlały się na morzu i zapaliły się w czasie wybuchu. Był to jedyny w swoim rodzaju obraz.

Wody morza płonęły w promieniu kilometra wokół tonącego okrętu. Rozbitkowie walczyli jednocześnie z falami i płomieniami. Tonęli poparzeni.

Mimo strasznych cierpień wielu z nich dało dowody niezwykłej wprost odwagi i poświęcenia. Kapitan Allaire, raniony w czasie gwałtownego spadku na morze z mostku kapitańskiego, straszliwie poparzony, przylgnął do kawałka drzewa.

Było to w styczniu — a więc noc była jeszcze ciemna. Jednakże palące się morze dawało wspaniałe oświetlenie. Kapitan Allaire przy tej tragicznej iluminacji stara się przyjść swoim ludziom z pomocą.

Mimo, iż katastrofa nastąpiła i zakończyła się tak szybko — wielu ludzi z załogi zdołało się wyratować.

Kilku marynarzy w momencie katastrofy znajdowało się na przodzie okrętu. Po wybuchu zostali uwięzieni poza drewnianą ścianą. Było tylko parę sekund czasu. Dostęp do łodzi ratunkowych był zamknięty.

W tej chwili stają ramię przy ramieniu dwaj rośli marynarze, Marius Raveaux i Feliks Duranteau — pochylają głowy.

Wyglądają jak dwa rozjuszone byki. Nabrzmiały im żyły na skroniach z wielkiego napięcia. Biorą rozpęd i walą taranem swych czaszek w deski.

Scena, jakiej chyba nie było...

Runęły! Rozległ się trzask desek, które ustąpiły przed tym jedynym w swoim rodzaju taranem. Marynarze są uratowani — dostęp do środkowej części okrętu utorowany.

Paniki na tonącym statku nie było. Personel maszyn pozostał na posterunku do ostatniej, dwudziestej sekundy. Zginęli wszyscy.

A tymczasem morze i ogień pastwiły się razem nad rozbitkami. Marynarz Sisard ratuje nieumiejącego pływać sanitariusza. Kieruje z częnie łódką pośród płomieni i rozbitych części okrętu.

Marynarz Le Rouzic, który chwycił się zbawczej deski, odstępuje ją innemu. Dziś z większym żalem odstępuje się miejsca w tramwaju, czy też w pociągu... Oddaje deskę koledze, który gorzej od niego pływa, sam zaś odpływa ku płomieniom...

Okręty, przybyłe z pomocą, muszą trzymać się zdaleka od miejsca katastrofy. Wszak nie mogą pływać wśród ognia. Mimo to opuszczają łodzie, które odważnie zapuszczają się w płonące morze, aby ratować rozbitków.

(Dok. nast.)

# Kronika Włocławka

**SOBOTA**
**15**
**lutego**

Kalend. Rzym.-Katol. — Walentego.
Kalendarzyk Słowiański — Niemira.
Wschód słońca 6.55 — zachód 16.55.
Dyżur lekarza Ubezpieczalni Społecznej nocny: dr Górska Henryka, Kraszewskiego 36.
Apteka dyżurna 3-go Maja 16.
Karetka P. C. K. tel. 15-52, w nocy 15-41.
Milicja Obywatelska — tel. 10-59 i 11-02.
Straż Pożarna tel. 12-34.
Kino „BAŁTYK" — Zakazane piosenki.
Seanse: 16, 18, 20.
Kino „POLONIA" — Zakazane piosenki.
Seanse: 16½, 18½, 20½.

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ
NIECZYNNY

## W lusterku

### Dla młodzieży

Młodzież nasza, to przyszłość Narodu,
żadnej ofiary nie żal jest dla niej...
Potęgę Polski zbuduje młodość,
gdy do szeregów przy pracy stanie.

Niechże więc wszyscy dobrzy Polacy
złożą ofiarę akademikom,
bo przez ofiarę trudów i pracy,
chcą jak najlepsze zdobyć wyniki.

Agatti.

Z POWIATOWEGO KOMITETU POMOCY ZIMOWEJ.

Ostatnio odbyło się we Włocławku zebranie Powiatowego Komitetu Pomocy Zimowej pod przewodnictwem inspektora Michałowskiego.

Po odczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania przez sekretarza ob. Czoła uchwalono specjalny numer „Gazety Kujawskiej" poświęcony sprawom akcji Pomocy Zimowej. Jednocześnie postanowiono aby numer „Gazety Kujawskiej" był odczytany na zebraniach publicznych zwołanych przez gminne komitety.

Po odczytaniu sprawozdania za okres pierwszych trzech miesięcy akcji stwierdzono, że wpływy gotówkowe w miesiącu styczniu nieco wzrosły, dzięki ofiarności Społem i kupiectwa miejscowego, ale nie wystarczają na zaspokojenie wszystkich potrzeb.

W dalszym ciągu obrad postanowiono przeprowadzić zbiórki uliczne w następujących terminach: 23 lutego, 9 marca i 30 marca r. b.

W sprawie opału, a zwłaszcza w sprawie trudności przewiezienia delegat Starostwa oraz delegat Caritasu, zaofiarowali bezinteresowny przewóz drzewa z lasu Brzezie do Chodcza. Przewóz opału do Kuchni Ludowej w Brześciu przeprowadzi Cukrownia Brześć, natomiast dla Przedcza istnieje możliwość wydania drzewa z lasów Przedcza, o ile zostanie zgłoszony do Nadleśnictwa odpowiedni wniosek.

W zakończeniu postanowiono zorganizować dożywianie dzieci w szkołach i rozszerzenie dożywiania w przedszkolach. Postanowiono kłaść większy nacisk na dożywianie dzieci w Kuchniach Ludowych oraz wypłacić zapomogę w miesiącu lutym po 100 zł. na każdą osobę powyżej lat 18, korzystającą z Akcji Pomocy Zimowej.

W wolnych wnioskach wysunięto sprawę dokładnego zbadania opodatkowania się wolnych zawodów. Dotychczasowa stawka w wysokości 100 zł. jest śmiesznie niska wobec zarobków sięgających do kilkudziesięciu tysięcy zł.

Zaprojektowano także ograniczyć rozdawnictwo w marcu, a natomiast zwiększyć je w okresie zakończenia całej akcji t. j. w okresie świąt Wielkanocnych. (at.)

KOMPLETY GIMNASTYCZNE DLA DZIECI.

Wraz ze wzmagającym się wiekiem i wzrostem dziecięcia pomnażać należy: rzeźkość, szykowność i siłę — dając mu wolność biegania i skakania, wprawiając go bez zbytniego silenia w okazywanie i zdobywanie mocy przez gry trudniejsze, gonitwy i ugadzanie pociskami... (Myśli Kom. Eduk. Narod.).

Jeżeli chcesz rozwijać umysł wychowanka — rozwijaj w nim siły, którymi umysł winien kierować. Również bez przerwy jego ciało, czyni go silnym i zdrowym ażeby go uczynić roztropnym i rozumnym; niech pracuje, działa, biega krzyczy — niech będzie zawsze w ruchu (F. F. Ranssean).

Dziecko w czasie swego pobytu w szkole przeżywa najważniejszy okres — proces kształtowania się człowieka: i to zarówno pod względem umysłowym jak i fizycznym. Należy mu w tym dopomóc, otoczyć opieką, nadać mu piękną formę i wysoką kulturę ciała.

Osiągnąć to można przez systematyczne uprawianie: ćwiczeń gimnastycznych, zabaw i gier, oraz całąserię ruchów z muzyką i śpiewem.

Sześć lat wojny i mizernego odżywiania dzieci i matek mocno opóźniło rozwój fizyczny dzieci. A słabość i niedorozwój dziecka jest przykrością; zdrowie i siła — troską codzienną rodziców. Bo zdrowe i silne fizycznie dziecko — to radość życia rodziców i ich duma, to przedłużenie ich życia.

W trosce o zdrowie i rozwój fizyczny swych dzieci — zwrócono się do prof. Woźniaka z prośbą o zorganizowanie dla dzieci kompletu gimnastycznego. Który się zgodził zorganizować taki komplet dla dzieci lat 6—8 i 9—12.

Zapisy w Księgarni p. Kozińskiego ul. 3-go Maja.

Starsze osoby, które reflektowały by na taki komplet gimnastyczny dla dorosłych mogą się zgłaszać na komplety dla dorosłych.

ODWOŁANIE IMPREZY.

W związku z notatką zamieszczoną we wczorajszym numerze naszego pisma o imprezie scenicznej p. t. „Kopciuszek", dowiadujemy się, że impreza ta została odroczona do pierwszych dni marca z powodu panujących obecnie mrozów. (w)

POŚWIĘCENIE SZTANDARU.

Przypominamy, że w niedzielę t. j. jutro odbędzie się uroczyste poświęcenie i wręczenie sztandaru Związku Walko Młodych.

Uroczystość poświęcenia odbędzie w klasztorze OO. Reformatów, po czym nastąpi uroczystość wręczenia i pochód przez miasto.

Początek uroczystości o godzinie 9-tej rano. (c.)

## Komunikat

Nieoczekiwany popyt na pieczywo naszego wypieku sprawił, że całego szeregu naszych P. T. członków nie jesteśmy w stanie chwilowo obsłużyć.

Okoliczność ta, że pieczywo nasze od pierwszej chwili zdobyło sobie, dzięki jakości towaru, uznanie i tak wielkie zapotrzebowanie, pobudziło nas do dalszego wysiłku w tym kierunku, aby produkcję znacznie powiększyć. To też nie ustajemy w staraniach o dalsze piekarnie, aby tych wszystkich, którzy chcą u nas pieczywo nabywać, całkowicie zaspokoić.

Dlatego też, prosząc o tolerowanie, przez pewien czas, niemożności obsłużenia wszystkich naszych P. T. członków, jesteśmy pewni, że uda nam się przełamać trudności techniczne i że w krótkim czasie będziemy dysponować dostateczną ilością pieczywa.

Zarazem zapewniamy, że jak dotąd, towar dawać będziemy jak najlepszej jakości.

Jednocześnie komunikujemy, że wobec kończącej się akcji towarów przydziałowych, przechodzimy na towary wolnorynkowe, zaopatrując coraz więcej nasze sklepy we wszelkie towary z branży kolonialno-spożywczej, jak konserwy, dżemy, słodycze, korzenie, wódki gatunkowe, wina, zaprawki do wódek itp.




Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w g. 14-15 z wyj. świąt i dni przedśw. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
Ł — 21106
DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.